

Stora problem trots full läkarbemanning

Orättvis budget får läkare i Haparanda att sluta

Alla läkare, utom chefen, vid Haparanda vårdcentral har sagt upp sig. Läkarna hävdar att vårdcentralens budget är orättvist låg.

■ – Någonstans tar tålamodet slut!

Det säger Roger Hedman, ordförande i Norrbottens läkarförening och distriktsläkare vid Haparanda vårdcentral. För snart två veckor sedan lämnade han tillsammans med nio kolleger in sin avskedsansökan. Och det av omsorg om övrig personal och patienter.

– För deras skull hoppas jag att landstingsledningen tar sitt ansvar och rannsakar sitt samvete. Har de verkligen varit schysta i budgetfördelningen?

Problemet på Haparanda vårdcentral är inte att det fattas läkare eller att lönerna är dåliga. Problemet är att det knappt finns någon kringpersonal, berättar Roger Hedman.

– Det är inte medicinskt försvarbart att ständigt ligga fyra veckor efter på skrivexpeditionen. Sköterskorna är för få och hinner inte med att ta hand om patienterna, tidshållningen blir sämre, effektiviteten minskar och irritationen ökar.

Budgeten 20 procent lägre

Roger Hedman hävdar att Haparanda vårdcentral har en budget som ligger 20 procent lägre per invånare än andra vårdcentralers budget i östra Norrbotten.

Och så har det varit i tio–femton år. Han får visst medhåll av primärvårdschefen Bo Westerlund, som visserligen inte instämmer i den exakta siffran.

– Jag är den förste att erkänna att resursfördelningsmodellen i Norrbotten historiskt varit orättvis. Och är det fortfarande i år.

Tidigare låg primärvården i olika geografiskt ordnade förvaltningar. Sedan ett par år tillbaka finns all primärvård i en division. Nu har landstingsledningen tillsatt en utredning som ska mynna ut i en ny resursfördelningsmodell från och med årsskiftet.

– Då kommer Haparanda att få samma resursfördelning som andra likvärdiga vårdcentraler i Norrbotten, säger Bo Westerlund.

Roger Hedman och vårdcentralenschefen har i många år försökt påtala vårdcentralens dåliga budget via samtal och skrivelser. Men inget har hänt. Roger Hedman tror att landstingsledningen nu försöker gömma sig bakom sin utredning.

– Det har redan varit två utredningar som har verifierat tio till femton års vetenskap om den sneda budgetfördelningen. Nu pratar man om en utredning till, som ska vara klar till hösten, men den tänker inte vi vänta på.

Men det är precis vad både Bo Westerlund och landstingsrådet Yvonne Stålnacke

Ordföranden i Norrbottens läkarförening, Roger Hedman, och hans läkarkolleger på vårdcentralen i Haparanda säger upp sig i protest.

Foto: Lars-Olof Nihlén

nacke tycker att läkarna borde ha gjort.

– Vi vill att de drar tillbaka sina uppsägningar och har tålamod med arbetet under det här året, säger Yvonne Stålnacke.

Gjort vad de kunnat

Men läkarna är överens om att de har gjort allt som står i mänsklig makt för att komma till rätta med det problemet. Roger Hedman menar dock att det finns en öppning om budgeten justeras omgående. Något som Yvonne Stålnacke anser helt otänkbart.

– Då skulle vi få problem med reaktioner från de andra vårdcentralerna, säger hon.

Roger Hedman vet inte vad som händer med vårdcentralen nu.

– Det orkar jag inte riktigt tänka på heller.

Alla läkare arbetar kvar på Haparanda vårdcentral fram till 30 juni. Roger Hedman har inte bestämt vad han ska göra sedan, förutom att han sitter kvar som ordförande i lokalföreningen året ut.

– Jag tror inte att jag har svårt att få jobb, jag saknar inte erbjudanden.

Sara Hedbäck

sara.hedback@lakartidningen.se

regel vid långa sjukskrivningar

olust, psykosociala arbetsmiljöproblem eller existentiella problem, ska läkaren hänvisa patienten till andra åtgärder, enligt förslaget. Alla intygsskrivande läkare ska få särskild information om hur sådana situationer ska hanteras.

– Man får inte ange en diffus diagnos som människor måste leva med i år. Vi ska öka trycket på läkarna så att de skärper sig med intygen, sa Hans Karlsson.

I sjukfall som väntas bli kortvariga ska läkaren inte nödvändigtvis behöva bedöma arbetsförmågan.

Som Läkartidningen berättade i nr 10/2003 blir avstämningarna första handsalternativet vid långa sjukskrivningar. Försäkringskassan kan konsultera en andra läkare som komplement. Det blir försäkringskassans ansvar att sam-

mankalla, lämpligen efter fyra veckor, men även den behandlande läkaren eller arbetsgivaren kan göra det. Läkare som deltar i mötena föreslås få timsättning.

Utbildning i försäkringsmedicin

Riksförsäkringsverket ska med början i maj ge alla intygsskrivande läkare utbildning i försäkringsmedicin. Ett mindre antal läkare – de som väntas bistå med kompletterande intyg – ska få fördjupad utbildning.

Antalet försäkringsläkare vid försäkringskassorna ökas med 60 procent.

Kravet på rehabiliteringsutredning skärps. Sådan blir obligatorisk i särskilt uppräknade fall. I dag kan arbetsgivaren avstå om det anses obehövt. Arbetsgivaren ska påbörja utredning efter fyra

veckor och lämna in den till försäkringskassan senast efter åtta veckor.

Regeringen hoppas att andelen deltidssjukskrivningar ska öka från dagens 30 procent till 35 eller 40 procent, vilket regeringen bedömer motsvarar en minskning av sjukskrivningskostnaderna med mellan 4 och 5,5 miljarder kronor årligen.

Ett förslag om ökat ekonomiskt arbetsgivaransvar kommer att finnas med i vårbudgeten den 15 april om de tre partierna kommer överens. S, v och mp planerar också förslag rörande arbetsmiljön. Och i höst väntas förslag som berör företagshälsovården.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se